

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету початкового навчання**

16 травня 2023 року

**Харків
2023**

Кожан Ірина Педагогічна концепція Я. Корчака	74
Коробейник Наталія Формування педагогічної майстерності вчителів у педагогічній спадщині В. Сухомлинського	75
Куценко Дар'я Педагогічно-літературна творчість для молодших школярів у педагогічній спадщині Лесі Українки	76
Рахматіллаєва Мадіна Просвітницька діяльність Х. Алчевської	77
Ручка Анна До питання історії виникнення вчення про здоров'я	78
Скрипнік Олена Погляди І. Я. Франка на мету і завдання виховання школярів	79
Скрипніков Владислав Музика як засіб естетичного виховання у педагогічній діяльності В. О. Сухомлинського	80
Старікова Валерія Історичний аспект формування педагогічної культури батьків	81
Тараніченко Наталя Народознавча складова сімейного виховання в українській родині кінця ХІХ – на початку ХХ ст.	82
Тимчій Ганна Становлення феномену гри з античних часів до епохи Відродження	83
Хижняк Аліна Я. Коменський про шкільну дисципліну	84
Шевцова Ірина Освітні та виховні ідеї Т. Г. Шевченка	85
Шкарупа Дмитро Авторські педагогічні системи: історико-педагогічний аспект	86

СЕКЦІЯ 6

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ: УКРАЇНСЬКИЙ І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Бабич Інна Європейська система початкової освіти (на прикладі Німеччини)	87
Лі Меня Система початкової шкільної освіти у КНР	88
Попова Оксана Педагогічні технології в дистанційному навчанні у фінській вищій освіті	89

СЕКЦІЯ 7

ПРОБЛЕМАТИКА МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Біличенко Людмила Формування естетичної культури молодших школярів на уроках мовно-літературної галузі	90
Бондаренко Марина Застосування інтерактивних технологій в освітньому процесі початкової школи	91
Ігнатова Тетяна Формування медіаграмотності молодших школярів на уроках мовно-літературної галузі	92
Кравченко Марина Особливості формування навичок самостійної роботи в молодших школярів	93
Науменко Альона Аналіз сформованості інтересу до читання в сучасних першокласників	94
Подольська Дар'я Дидактичний потенціал сторітелінгу в системі літературної освіти учнів початкової школи	95

СЕКЦІЯ 7

ПРОБЛЕМАТИКА МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Формування естетичної культури молодших школярів на уроках мовно-літературної галузі

Біличенко Людмила

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Л. П. Ткаченко

Початкова ланка освіти покликана сформувати й розвинути не лише ключові компетентності, які стануть основою для подальшого інтелектуального зростання особистості, а й сприяти розвою духовної сфери учня, його естетичних смаків та запитів. Безумовно, естетична культура формується системно й цілісно впродовж усього навчання в початковій школі, однак саме уроки мовно-літературної галузі закладають основу для набуття й постійного збагачення емоційно-чуттєвого досвіду молодших школярів. Ознайомлення з художнім текстом, з творами різних жанрів, вивчення лексичного різноманіття української мови долучає дітей до світу краси образності, виразності.

Усвідомлення краси українського слова починається з перших уроків навчання грамоти. Постійна словесна взаємодія учнів і вчителя покликана сприяти зростанню позитивної мотивації до навчання, формуванню пізнавального інтересу до комунікативних процесів, до зацікавлення формою слова, його значенням, способами поєднання слів у речення таким чином, щоб народився певний естетичний ідеал, на який хотілося б рівнятися. Важливим складником цього процесу стають уроки літературного читання, які відкривають новий і незвіданий світ слова художнього. Саме тому так важливо, щоб учитель початкових класів володів методикою педагогічного читання.

Формування естетичної культури відбувається не лише під час читання, аналізу й сприймання художнього тексту. Не менш важливим складником цього процесу є робота з ілюстраціями до творів. Ілюстрація стає тим дидактичним підґрунтям, яке сприяє активній практиці усного монологу, спонукає до обговорення, більш точного уявлення образів, що є центральними для розуміння тексту. На цьому етапі народжується естетика роботи не лише з конкретним твором, а з книгою загалом.

Вивчення усної народної творчості розкриває перед дитиною безмежний світ глибинної мудрості, влучності й доцільності висловів, що стали приказками й прислів'ями, образності, що є основою загадок, зразком мовотворчого світосприймання. Ознайомлення з декоративним мистецтвом, народним костюмом, побутом, старожитностями, ремеслами збагачує естетичні смаки молодших школярів, формує не лише культурну компетентність, а й громадянську, дозволяє посилити історико-патріотичну складову освітнього процесу в початкових класах.

Отже, уроки мовно-літературної галузі є тим плідним підґрунтям, яке забезпечує формування естетичної культури. Через слово учні навчаються передавати відчуття, вчать оцінювати й описувати, формують уміння сприйняти й передати художню цінність побаченого, почутого, прочитаного.